

Legea în baza careia CNSAS a decis ca Mugur Isarescu a colaborat cu Securitatea, declarata neconstitutionala de CCR

Curtea Constitutionala a României a admis, marti, o sesizare depusa de guvernatorul BNR, Mugur Isarescu, si a decis ca Legea nr.161/2019 pentru modificarea si completarea OUG 24/2008 privind accesul la propriul dosar si deconspirarea Securitatii este neconstitutionala în ansamblul sau.

Mugur Isarescu are pe rolul Curtii de Apel Bucuresti un proces în care CNSAS solicita judecatorilor sa constate calitatea de colaborator al Securitatii în cazul guvernatorului BNR.

În timpul procesului, avocatul lui Mugur Isarescu, fostul ministru liberal al Justitiei Valeriu Stoica, a solicitat si a obtinut din partea judecatorilor sesizarea CCR cu o exceptie privind neconstitutionalitatea dispozitiilor legale în baza carora CNSAS l-a declarat pe guvernatorul BNR colaborator al fostei Securitati comuniste, respectiv a Legii nr.161/2019 în ansamblul sau, precum si a art.12 ind.1 din OUG nr.24/2008 si a art.2 lit.b teza I din OUG nr.24/2008.

CCR a decis marti ca Legea nr.161/2019 pentru modificarea si completarea OUG 24/2008 privind accesul la propriul dosar si deconspirarea Securitatii este neconstitutionala în ansamblul sau.

"Cu majoritate de voturi, a admis exceptia de neconstitutionalitate si a constatat ca Legea nr.161/2019 pentru modificarea si completarea Ordonantei de urgenta a Guvernului nr.24/2008 privind accesul la propriul dosar si deconspirarea Securitatii este neconstitutionala în ansamblul sau. Prin aceeaasi decizie, cu unanimitate de voturi, Curtea a respins, ca neîntemeiata, exceptia de neconstitutionalitate si a constatat ca prevederile art.2 lit.b) teza întâi din Ordonanta de urgenta a Guvernului nr.24/2008 privind accesul la propriul dosar si deconspirarea Securitatii sunt constitutionale în raport cu criticile formulate", se arata în hotarârea CCR.

Într-un comunicat de presa, CCR sustine ca Legea nr.161/2019, act normativ modificator al Ordonantei de urgenta a Guvernului nr.24/2008, nu a înfiintat o autoritate administrativa autonoma si nici nu a reglementat atributiile unei atare autoritati, ci a reglementat aspecte care tin de organizarea si functionarea CNSAS.

"Asadar, exigenta constitutionala privind reglementarea prin lege organica vizeaza doar statutul CNSAS de autoritate administrativa autonoma, astfel încât adoptarea Legii nr.161/2019, în mod eronat, ca lege organica încalca prevederile constitutionale privind bicameralismul functional al celor doua Camere ale Parlamentului, precum si pe cele ale art.117 alin.(3) privind înfiintarea autoritatilor administrative autonome. Având în vedere jurisprudenta instantei de contencios constitutional, precum si faptul ca art.12 ind.1 din Ordonanta de urgenta a Guvernului nr.24/2008 a fost introdus în corpul actului normativ prin Legea nr.161/2019, a carei neconstitutionalitate în ansamblu a fost retinuta fata de temeinicia motivelor de neconstitutionalitate extrinseca, Curtea a constatat ca nu mai este cazul sa examineze criticile de neconstitutionalitate intrinseca cu privire la art.12 ind.1 din Ordonanta de urgenta a Guvernului nr.24/2008", mai spune CCR.

În anul 2019, Parlamentul a adoptat, la initiativa senatorului Daniel Zamfir, o modificare a OUG 24/2008, prin adoptarea Legii nr.161/2019, modificare care da posibilitatea CNSAS sa reverifice dosarele pentru persoanele care anterior promisera adeverinta de necolaborare, dar pentru care institutia primeste informatii noi.

Astfel, art.12, ind (1) din OUG 24/2008 introdus prin Legea 161/2019 prevede: "În conditiile în care, ulterior emiterii unei decizii de neapartenenta sau de necolaborare cu Securitatea, în temeiul Legii nr. 187/1999, cu modificarile si completarile ulterioare, sau ulterior emiterii unei adeverinte, potrivit prevederilor prezentei ordonante de urgenta, directia de specialitate identifica informatii care nu au mai fost supuse analizei Colegiului

Consiliului National pentru Studierea Arhivelor Securitatii, se va aplica în mod corespunzator procedura de verificare prevazuta în prezenta ordonanta de urgenta, atât din oficiu, pentru persoanele care candideaza la alegerile prezidentiale, generale, locale, pentru Parlamentul European, pentru persoanele care sunt prevazute la art. 3 lit. b)-h¹), art. 4, cât si la cerere, pentru oricare dintre persoanele care ocupa demnitatile sau functiile mentionate la art. 3, în conformitate cu prevederile prezentei ordonante de urgenta".

În iunie 2020, CNSAS a deschis un proces la Curtea de Apel Bucuresti, în care a solicitat judecatorilor sa constate calitatea de colaborator al Securitatii în cazul guvernatorului BNR, Mugur Isarescu.

În cererea trimisa în instanta, CNSAS sustine ca guvernatorul Mugur Isarescu a activat ca informator în perioada 1979 - 1989, furnizând fostei Securitati informatii prin care se denuntau activitati potrivnice regimului totalitar comunist, precum comentarii negative la adresa nivelului de trai din România.

"Din analiza dosarelor, (...) rezulta ca domnul (Mugur Isarescu - n.r.) a colaborat cu organele de Securitate, furnizându-le informatii sub nume conspirativ. (...) La stabilirea identitatii dintre sursa (...) si domnul (Mugur Isarescu - n.r.) au fost avute în vedere mai multe documente, pe care le atasam în copie certificata, potrivit legii, respectiv: dosarul nr. (cota CNSAS) - Dosar obiectiv, dosar nr. (cota CNSAS) - Dosar obiectiv. Astfel, în cuprinsul tabelului privind reseaua informativa datat 3.05.1989 se gaseste consemnarea (...) cu numele conspirativ (...); data obtinerii aprobarii de partid (...) 16.03.1986. Facem precizarea ca, desi este mentionata obtinerea aprobarii de partid la data de 16.03.1986, celelalte documente din dosar atesta faptul ca domnul (Mugur Isarescu - n.r.) a fost folosit în calitate de persoana de sprijin/sursa înca din 1979. Prin urmare, se poate deduce ca abia la data mentionata s-a obtinut aprobarea organelor de partid, în perioada 1982 - 1986 fiind folosit de organele de securitate fara aprobarea PCR", se arata în documentul trimis în instanta de CNSAS.

CNSAS citeaza mai multe documente privind colaborarea lui Isarescu cu fosta Securitate comunista.

"De asemenea, argumente în sprijinul existentei identitatii dintre sursa (...) si domnul (Mugur Isarescu - n.r.) rezulta si din alte documente, astfel cum sunt acestea precizate în cadrul observatiilor preliminare de la pct. 5 din nota de constatare (...), respectiv: document olograf semnat de (...) cu numele real (...); modificarea, de catre ofiter, în textul unei note a sursei (...), a pasajului 'mi-a spus ca am fost cautat' cu 'mi-a spus ca (...) a fost cautat' (...); mentionarea de catre sursa (...), în textul unei note (...), a adresei la care locuieste, care coincide cu domiciliul domnul (Mugur Isarescu - n.r.) din aceeasi adresa (...); coroborarea informatiilor din dosarul (...) care atesta desfasurarea unei combinatii privind verificarea sinceritatii si loialitatii sursei (...), actiunile propuse desfasurându-se de fapt asupra domnului (Mugur Isarescu - n.r.); mentiunile ofiterilor conform carora informatiile furnizate de alte surse, care privesc evenimente la care a participat si domnul (Mugur Isarescu - n.r.), se verifica prin sursa (...); calitatea domnului (Mugur Isarescu - n.r.) de sursa a organelor de securitate, fara consemnarea numelui conspirativ, este atestata în diverse alte documente (...)", mai sustine CNSAS.

Conform institutiei, Mugur Isarescu a activat ca informator al Securitatii în perioada 1979 - 1989, iar pe parcursul colaborarii cu Securitatea el a furnizat informatii prin care se denuntau activitati potrivnice regimului totalitar comunist, precum comentarii negative la adresa nivelului de trai din România sub regimul comunist în comparatie cu alte tari.

"Asa cum rezulta din nota de constatare nr. (...), domnul (Mugur Isarescu - n.r.) a activat ca informator, cu numele conspirativ (...), în perioada 1979 - 1989, fiind recrutat de catre (...), având în vedere calitatea domniei sale de cercetator (...). Pe parcursul colaborarii cu Securitatea, acesta a furnizat informatii prin care se denuntau activitati potrivnice regimului totalitar comunist, precum comentarii negative la adresa nivelului de trai din România sub regimul comunist în comparatie cu alte tari - notele din 16.12.1987 (...) si 05.03.1985 (...). Analizând informatiile furnizate de catre pârât, apreciem ca acestea vizeaza îngradirea dreptului la viata privata (art. 17 din Pactul International privind Drepturile Civile si Politice si art. 12 din Declaratia Universala a Drepturilor Omului) si a

dreptului la libertatea cuvântului (art. 28 din Constituția României din 1965, art. 19 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice și art. 19 din Declarația Universală a Drepturilor Omului)", se mai arată în cererea CNSAS trimisă la CAB.

Potrivit CNSAS, informațiile furnizate Securității de către Mugur Isărescu se referă la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

"Retinem, astfel, notele din 16.12.1987 și 05.03.1985, redactate olograf și semnate de pârât cu numele conspirativ (...), prin care acesta informează Securitatea despre comentariile negative ale unor persoane la adresa nivelului de trai din România sub regimul comunist față de alte țări, respectiv:

* În legătură cu atitudinea din ultimul timp a I.D., sursa poate relatea: 1. 'Are răbufniri destul de dese de nemulțumire față de aspecte sociale precum: transportul în comun din Drumul Taberei (acuzat că îi rapeste mai mult de o oră); încălzirea locuinței în care trăiește; aprovizionarea cu alimente; programele de televiziune. Are tendința de a face comparații cu situația din alte țări. (...) Sursa a constatat o accentuare evidentă a manifestărilor de nemulțumire după ce a divorțat (...).

* În legătură cu întâlnirea din 05.03.1985 dintre E.D. și M.I. și D.W. (...) sursa poate relatea următoarele: '(DW) în discuții a menționat dificultățile întâmpinate de membrii comunității diplomatice din București în această iarnă (în legătură cu asigurarea gazelor și caldurii). A arătat că diplomații acreditați la București își exprimă nedumerirea în legătură cu acest lucru, întrucât de regulă membrii corpului diplomatic sunt protejați în orice țară, în România însă ei au stat în condiții mai dificile decât populația. A manifestat interes față de eventualele măsuri care vor fi luate în România pentru depășirea acestor dificultăți. De asemenea, dacă în România sunt discutate efectiv alternative de dezvoltare economică sau numai se repetă linia oficială. A pus întrebări în legătură cu unele neconcordanțe între cifrele publicate în presa privind îndeplinirea planului de dezvoltare a României (de exemplu, din anuarul statistic al R.S.R. reiese că ponderea țărilor socialiste în comerțul nostru exterior este de cca. 45%, pe când din datele comunicatului de îndeplinire a planului este de 54%)".

În legătură cu aceste informații furnizate de Isărescu, CNSAS explică faptul că Securitatea monitoriza cu atenție orice comentariu negativ la adresa nivelului de trai sub regimul comunist, cunoscut fiind faptul că acesta urmărea promovarea ideii că statul comunist era forma superioară de organizare politică și socială, în care toate persoanele aveau un nivel de viață ridicat, iar meritul pentru această stare de fapt se datora în exclusivitate partidului.

În opinia CNSAS, informațiile furnizate de Mugur Isărescu au îngredit drepturile și libertățile fundamentale ale omului.